

Utenriksdepartementet
v/ Utenriksminister Børge Brende

Oslo, 18. mars 2016

Åpent brev til Utenriksminister Børge Brende

15. mars ble Nelson García drept. García var aktivist i den honduranske organisasjonen Consejo Cívico de Organizaciones Populares e Indígenas de Honduras (COPINH). Drapet skjer tolv dager etter drapet på lederen av organisasjonen, Berta Cáceres. García ble drept i forbindelse med en voldelig utkastelse fra Río Lindo. Rundt 100 politibetjenter, 20 militærpoliti og ti militære invaderte et område som var okkupert av 150 familier i protest mot vannkraftprosjektet Agua Zarca.

I tillegg til utkastelsen og drapene på Nelson García og Berta Cáceres, ble to personer fra henholdsvis bondeorganisasjonen Movimiento Unificado Campesino del Aguán (MUCA) og Observatoriet for menneskerettigheter (OPDHA) ulovlig anholdt. Sikkerheten til den meksikanske aktivisten Gustavo Castro som var sammen med Berta Cáceres da hun ble drept er fortsatt truet. Disse alvorlige forbrytelsene kan ikke sees uavhengig av en kontekst hvor statlige og private aktører fører en offensiv angrepspolitikk mot organisasjoner som forsvarer småbønder, urfolks og lokalsamfunns rett til naturressursene i Honduras.

Regjeringen i Honduras viser liten interesse for å beskytte livene og sikkerheten til aktivister i COPINH eller andre menneskerettighetsorganisasjoner. Staten har ikke fulgt opp tidligere pålegg dem fra den Interamerikanske menneskerettighetskommisjonen (CIDH) i så henseende.

Caritas Norge, El & IT-forbundet, FOKUS, Latin-Amerikagruppene i Norge, Norsk Folkehjelp, Regnskogfondet, Raftostiftelsen og Utviklingsfondet er faste i vår fordømmelse av drapene og aktørene som står bak.

På få dager har vi fått ett brutalt innblikk i det målrettede angrepet mot de sosiale bevegelsene og kriminaliseringen av sosial protest i Honduras. Honduras er verdens farligste land å være miljø- eller landrettighetsforkjemper i. Landet har verdens høyeste drapsrate per capita for slike aktivister, med minst 109 drept mellom 2010 og 2015.¹ Internasjonal fordømmelse, press og systematisk arbeid er av avgjørende betydning for å få slutt på forfølgelse, trakassering og kriminalisering av COPINH og andre sosiale bevegelser.

Norge har begrenset tilstedeværelse i Honduras, men bør bruke alle virkemidler for å markere sin kritikk av det som skjer der. Norske myndigheter bør markere på utvetydig vis at norske midler ikke vil bli plassert i prosjekter hvor representanter for legitime lokale interesser utsettes for

---

¹ Global Witness, rapport 2015: «How many more? »

forbrytelser, før ansvaret for forbrytelsene og de involverte selskapers ansvarsfrihet er tilfredsstillende avklart.

Norske myndigheter bør se nærmere på hvem våre samarbeidspartnere i Honduras er og særlig på Norfund sin kredittavtale med finansinstitusjonen FICOHSA. FICOHSA styres av familien Atala som var en viktig bidragsyter under kuppet i 2009, og som også styrer selskapet Desarrollos Energéticos (DESA), som står bak vannkraftprosjektet Agua Zarca.

Ombudsmannen i Verdensbanken har kritisert andre investeringsfond (IFC) for å ha inngått samarbeid med FICOHSA på tross av flere anklager mot banken og dens partnere. Ombudsmannen understreker at uavhengig av hvorvidt investeringen bidrar med kapital direkte inn i kontroversielle prosjekter, så bidrar investeringsfondene til å 1) frigjøre midler slik at disse prosjektene kan fortsette, og 2) styrker bankens synlighet og renommé. FMO og Finnfund annonserte onsdag 16.3 at de stopper alle utbetalinger til DESA med umiddelbar virkning. FMO besluttet samtidig å suspendere all virksomhet i Honduras på ubestemt tid, herunder også Fichosa

Det er svært positivt at Norge har fremmet en resolusjon for beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere for den pågående sesjonen av FNs Menneskerettighetsråd. Det foreliggende utkastets spesielle og sterke omtale av drap og trusler spesielt rettet mot miljø- og landrettighetsforkjempere, inkludert urfolk og deres ledere, og ambassadør Kongstads innlegg i MR- rådet på 3. mars hvor han spesifikt uttrykte «sorg og bekymring over drapet på Berta Cáceres», forplikter. Honduras' støtte til resolusjonsutkastet er et godt signal, men det bør også brukes aktivt for å forplikte den honduranske staten til sterkere beskyttelse av menneskerettsforkjempere, herunder miljø- og landrettighetsforkjempere, urfolk og deres ledere.

Caritas Norge, El & IT-forbundet, FOKUS, Latin-Amerikagruppene i Norge, Norsk Folkehjelp, Regnskogfondet, Raftostiftelsen og Utviklingsfondet ber Utenriksdepartementet fordømme drapene og aktørene som står bak, legge press på honduranske myndigheter for at de ansvarlige skal stilles for retten, basert på en uavhengig etterforskning og:

- Be Norfund utvise stor aktsomhet og suspendere investeringer i selskaper eller aktører i Honduras som er involvert i menneskerettighetskrenkelser, eller som ikke beviselig har ivaretatt urfolks rett til fritt forutgående samtykke.
- Be om at det igangsettes et systematisk arbeid for forsvar og beskyttelse av menneskerettighetene og menneskerettighetsaktivister i Honduras, spesielt de som er mest utsatt; urfolk-, miljø- og landrettighetsaktivister

Caritas Norge
El&IT
FOKUS
Latin-Amerikagruppene i Norge
Norsk Folkehjelp
Regnskogfondet
Raftostiftelsen
Utviklingsfondet